GEMEENTE BEUNINGEN

Aan de leden van de gemeenteraad

30 JUN 2022

Datum :
Kenmerk : UI22.04053
Kenmerkcode :
Uw contact : Gijs Jansen
Telefoon : 14 024
Onderwerp : Beantwoording schriftelijke vragen Geertjesgolf -fracties -

Geachte raad,

Op 7 juni ontvingen wij vragen vanuit een aantal raadsfracties naar aanleiding van de presentatie van Nederzand op 30 mei. Deze vragen waren afkomstig van de fracties van de VVD, Beuningen Nu & Morgen en de SP. In deze brief leest u de antwoorden per fractie. Wij ontvingen ook vragen vanuit inwoners, voor de beantwoording daarvan zie brief met kenmerk (UI22.04053).

Vragen VVD-fractie

1. Welke geluidsnormen zijn opgenomen in de verstrekte vergunningen?
In de omgevingsvergunning van 17 december 2015 zijn normen voor hoorbaar geluid (ook wel dB(A) geluid) en laagfrequent geluid (LFG) en trillingen opgenomen. Voor hoorbaar geluid zijn daarvoor een aantal beoordelingspunten (woonadressen) in de omgeving van de zandwinning opgenomen. Er zijn 83 beoordelingspunten opgenomen, deze hebben elk een eigen norm. De maximale geluidsbelasting voor deze beoordelingspunten is 50 dB(A).
LFG kent een andere norm. Daarvoor wordt gebruik gemaakt van de Vercammencurve. Daarbij gaat het om frequenties lager dan 125 Hz. Voor deze norm geldt dat voor alle woningen rondom de zandwinning dezelfde norm geldt op de buitengevel.

2. Wat is de (landelijke) geluidsnorm voor laagfrequent geluid (LFG)?
Er is geen landelijke norm voor LFG. In de omgevingsvergunning van Geertjesgolf is de Vercammencurve gebruikt. In Nederland is het gebruikelijk deze te hanteren voor het bepalen van een norm voor LFG. Ook in de jurisprudentie is de Vercammencurve een gebruikelijke norm.

3. Welke juridische mogelijkheden heeft de gemeente Beuningen om de werkzaamheden van zandwinning op te schorten?

POSTADRES: GEMEENTE BEUNINGEN, POSTBUS 14, 6640 AA BEUNINGEN
BEZOEKADRES: VAN HEEMSTRAWEG 46, 6641 AE BEUNINGEN
TELEFOON: 14 024, TELEFAX: 024 - 6778078
E-MAIL: GEMEENTE@BEUNINGEN.NL, INTERNET: WWW.BEUNINGEN.NL
IBAN: NL55 BNGH 0285 0010 78, BIC: BNGHNL2G

Het uitgangspunt voor toezicht en handhaving is de omgevingsvergunning. De ODRN voert controles uit op het naleven van de voorschriften van de vergunning. Het stilleggen van een activiteit met onherroepelijke vergunning is uitzonderlijk. Daar gaan veel stappen aan vooraf en vereist zeer goede gronden.

Op 12 januari 2021 heeft Nederzand via het Omgevingsloket een melding ingediend voor het (milieuneutraal) veranderen van de inrichting. Hierdoor is de oorspronkelijke inrichting veranderd. Er is onduidelijkheid ontstaan over de beoordeling van de (milieuneutrale) melding bij de ODRN. We hebben de ODRN verzocht om dit te onderzoeken. Wij informeren u direct zodra deze informatie beschikbaar is.

4. Zo die mogelijkheden er zijn: kunt u inzage geven in de mogelijke consequenties daarvan. Zowel juridisch, contractueel, productietechnisch als financieel?
Dit is afhankelijk van de specifieke situatie en is in algemene zin niet te beantwoorden.

Vragen BN&M fractie
1. Verlopen de werkzaamheden zoals opgenomen in de oorspronkelijke volgorde en aanpak? Zo niet, met welke reden is daarvan afgeweken?
Tijdens de informatiebijeenkomst is hier uitgebreid op ingegaan. Wellicht ten overvloede: er wordt in een andere volgorde gewerkt dan de oorspronkelijke opzet. Dit geldt zowel voor de logistieke kant als voor de fasering van het project. Dit is door Nederzand aangegeven in werkplannen die jaarlijks worden opgesteld. Deze worden besproken met stakeholders waaronder wij als bevoegd gezag, de klankbordgroep en de provincie vanwege de Ontgrondingenwet.
Voor het logistieke deel uit de oorspronkelijke vergunning is een milieueffectrapport (MER) opgesteld. Hierbij zijn verschillende varianten bekeken waarbij er gekeken is naar vermindering van geluidseffecten. Dat houdt in minder concentratie van activiteiten in de Voorhaven. Het aantal machines in de Voorhaven is van 6 naar 2 gegaan. Ook wordt het geheel elektrisch aangedreven en zorgt daarmee voor minder geluidsemissie.

2. Voor de herinrichting van het plangebied heeft Geertjesgolf de verplichting uitsluitend grond toe te passen afkomstig uit het plangebied. Tijdens de presentatie geeft de heer van der Linde aan dat goede klei geschikt voor verkoop, wordt verkocht.
- Hoeveel goede klei ten opzichte van de totale hoeveelheid klei verwacht Nederzand te verkopen?
Nederzand geeft aan dat er voor circa 2,3 miljoen m3 klei verkocht wordt voor dijkverzwaring en de keramische industrie. In totaal komt er uit het project Geertjesgolf (Voorhaven, Westplas en Oostplas) tussen de 4,5 en 5 miljoen m3 klei.

- Blijft er na verkoop voldoende klei/grond binnen het plangebied aanwezig om de herinrichting te kunnen realiseren?
Er blijft voldoende materiaal binnen het project aanwezig om de herinrichting te realiseren. Daar zijn ook contractafspraken over gemaakt met Nederzand.

- Wanneer er onvoldoende klei/grond binnen het plangebied aanwezig is om de herinrichting te kunnen realiseren door de verkoop van klei, met welk materiaal wordt deze herinrichting dan gerealiseerd?

Zoals in de vorige brief is aangegeven blijft er voldoende volume zand over om de herinrichting te realiseren. Naast de primaire zandwinning blijft namelijk voldoende zand op de bodem van de plas liggen die gebruikt kan worden voor de herinrichting.

- Welke afspraken zijn er gemaakt in de overeenkomst en vergunningen over de verkoop van deze goede klei? In het bijzonder in relatie tot de herinrichting van het plangebied, de transportbewegingen en mogelijke overlast van deze activiteit voor omwonenden?
Daarover zijn geen afspraken gemaakt tussen gemeente en Nederzand. Het staat een commerciële partij als Nederzand vrij om zelf te bepalen aan wie zij haar product verkoopt. Uiteraard moet zij dat doen binnen de ruimte die de vergunning biedt zoals productietijden en de locatie.

3. In de presentatie komt de wijziging van de logistieke aanpak aan bod.
- Met welke hoofdreden besloot Geertjesgolf om deze aanpak te wijzigen?
De hoofdreden daarvoor was een gewijzigd inzicht van toepasbare technieken. Denk daarbij aan een andere techniek voor het winnen van zand en de aandrijving van bedrijfsprocessen.

- Welke consequenties heeft deze gewijzigde aanpak binnen de overeenkomst en vergunningen?
Deze wijziging heeft geen gevolgen voor de overeenkomst. Welke gevolg dit heeft voor de vergunning wordt op dit moment beoordeeld door de ODRN. Wij informeren u hier direct over zodra deze informatie beschikbaar is.

- Zijn de representatieve meetpunten voor geluid afgestemd op de oorspronkelijke logistieke aanpak? En zijn deze punten aangepast door de gewijzigde logistieke aanpak? Zo niet, waarom niet?
De meetpunten zijn niet gewijzigd, de reden daarvoor is dat de locatie van het project niet is gewijzigd. De woningen die in de directe omgeving van het project staan zaten in het geluidsmodel en zijn representatief voor de omgeving van de inrichting.

- Tijdens de presentatie wordt kenbaar gemaakt dat de negatieve gevolgen van de gewijzigde logistieke aanpak ook Geertjesgolf hebben overvallen. Waarom wordt er niet gekozen om terug te gaan naar een logistieke aanpak gelijk aan de oorspronkelijke aanpak en wordt toch deze gewijzigde logistieke aanpak gehandhaafd ondanks de zeer negatieve effecten voor de omgeving?
Het ombouwen naar de oude opstelling biedt geen oplossing voor de nu ontstane situatie. In de oorspronkelijke situatie zijn er bijvoorbeeld meer geluidsbronnen aanwezig. Het betekent extra inzet van machines in de Voorhaven. Het zou de huidige overlast juist kunnen versterken. De huidige problemen zijn op andere wijze beter op te lossen.

4. In de presentatie wordt aangegeven dat 2 zaken spelen binnen de huidige geluidsproblematiek. Dit betreft de pipeconveyers (hoorbare geluid) en de klasseerinstallaties in de voorhaven (laagfrequent geluid). Aan het hoorbare geluid van de pipeconveyers wordt gewerkt, maar kent een uiterst trage vordering. Van de tweede vorm is echter nog niet helder welke oplossingen hier voorliggen.
- Welke concrete maatregelen worden getroffen om de geluidsoverlast van de klasseerinstallaties terug te brengen naar een voor de omgeving aanvaardbaar niveau?
Op dit moment wordt er aan de volgende zaken gewerkt om de overlast van de installatie en transportband te beperken en verhelpen:

- het vervangen van de rollen van de transportband (hoorbaar geluid);
- Inpakken van de kooiconstructie met rubberen bekleding (hoorbaar geluid);
- Inpakken aandrijfmotoren van transportband (hoorbaar geluid);
- Vervangen ontwateringszeven door ontwateringswielen op de twee klasseerinstallaties (LFG);
- Aanleggen van de grondwal (hoorbaar geluid)

Voor de ontwateringswielen geldt dat deze inmiddels voor één van de klasseerinstallaties (Rotterdam 55) is besteld. Deze zal naar verwachting in december dit jaar geleverd worden. Daarna wordt deze ingebouwd. Voor de andere installatie (Vierlingsbeek) volgt nog een planning.

- Binnen welke termijn zijn hier de effecten voor de omgeving van merkbaar?
Voor het hoorbare geluid geldt dat de effecten al merkbaar zijn. Op dit moment is 700 meter van de transportband ingepakt met rubberen matten. Daarnaast zijn bij het meest cruciale deel (het opgaande deel richting Voorhaven) van de transportband op moment van schrijven zo'n 3.000 rollers vervangen. In totaal zijn er 12.000 besteld en wanneer deze ontvangen worden gaat Nederzand verder met het vervangen daarvan. Een einddatum van de vervanging is op dit moment niet te geven omdat Nederzand afhankelijk is van de leverancier en de leveringstijden.
Nederzand verwacht dat de grondwal rond de bouwvakperiode is gerealiseerd. Ook is er op dit moment een tijdelijke omkasting om de aandrijfmotoren geplaatst. Daarnaast wordt er een proefmodel gemaakt voor permanente omkasting. Deze wordt getest en als deze goed werken wordt dit ook op de andere motoren toegepast.

Voor LFG geldt dat de ontwateringszeven voor fijnzand van de Vierlingsbeek sinds 19 mei 2022 uitgeschakeld is. Dat heeft merkbaar effect gehad. De aanleg van de geluidswal en het effect daarvan op LFG zijn onzeker. De praktijk moet uitwijzen of deze maatregel invloed heeft op het LFG geluid.

5. Om de pipeconveyers beter te isoleren dient er hoger dan twee meter 'gebouwd' te worden. Hiervoor dient het bestemmingsplan gewijzigd te worden. Gezien de situatie waarin de omwonenden zich momenteel bevinden zou het wenselijk zijn om dit versneld in te voeren. Is dit mogelijk?
Nederzand is op dit moment bezig om de kooiconstructie in te pakken met rubberen matten. Het effect daarvan zal pas duidelijk zijn als dit proces is afgerond. Als het effect daarvan is gemeten kan pas daarna een vervolgstap worden genomen. Dat is het moment om de afweging te maken welke route we willen volgen en of de versnelde manier die u aangeeft een mogelijkheid is.

6. De activiteiten bij zandwinlocatie de Beuningse Plas zijn onlangs enige tijd stil gelegd. Wat waren hier destijds ook alweer de motieven voor?
De situatie van zandwinning de Beuningse Plas verschilt van die van Geertjesgolf. In die vergunning was er immers geen norm voor LFG opgenomen. Daardoor ontbrak de mogelijkheid om op LFG te handhaven. Er zijn daarom nadere eisen opgesteld waarin een norm voor LFG is opgenomen. Daarin is ook een datum opgenomen waarop Boskalis de zeven die het LFG veroorzaakten uiterlijk vervangen moesten zijn. Ook hier ging het om ontwateringswielen in plaats van zeven. Boskalis heeft de installatie stilgelegd omdat deze ontwateringswielen geïnstalleerd moesten worden.

Vragen SP fractie

1. Zijn er afspraken gemaakt over herondieping? Zo ja, wat voor materialen worden hiervoor gebruikt en hoe gaat het in zijn werking?

Voor de herinrichting van het gebied bij de winplassen wordt gebruik gemaakt van gebiedseigen materiaal. Dat bestaat uit fijn zand en klei. Hoe die herinrichting eruit moet zijn is ruimtelijk geborgd in het bestemmingsplan (op hoofdlijn) en in het contract met Nederzand op gedetailleerder niveau.

Voor de Voorhaven geldt dat Nederzand voordat het project beëindigd wordt een projectplan moet maken. Rijkswaterstaat is daarvoor het bevoegd gezag en toetst of er wordt voldaan aan de geldende beleidslijn Grote Rivieren.

2. Tijdens de bijeenkomst afgelopen maandag (30 mei), gaf één van de bewoners aan dat de dialoog van één kant kwam en een aantal keren vermeld dat er degelijk overlast is en behoorlijk ook. Hieraan is geen gehoor gegeven door Nederzand. Waarom is er zo lang mee gewacht?

Deze vraag kunnen wij als college niet beantwoorden. Wel hebben wij contact gehad met Nederzand over deze wijze van handelen en de communicatie richting omgeving. Nederzand heeft ons laten weten constructief het gesprek te voeren in het gebied. Bij elke klacht wordt inmiddels door Nederzand een bezoek ter plaatse gebracht. De komende periode gaan wij samen met Nederzand en omwonenden in gesprek, deze dialoog zal daar een onderwerp van zijn.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders

Dyanne Kocken
secretaris

Daphne Bergman
burgemeester